

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/377/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212219951
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7212219951.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Š. S.S., O. S., V. XX, proti žalovaným 1. P. B. S., O. Q. Y., XXXX P., S. J.. Ú.. XXX, X. H.. V. Y., O. S., Z. XX, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu 18C 157/2012-182 zo 17.6.2014 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade.

Žalovaný v 1. rade nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením 18C 157/2012-139 zo 14.3.2013 konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. O trovách konania rozhodol v súlade s § 146 ods. 2 prvou vetou a § 150 O.s.p., keď osobitné okolnosti odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania žalovaným videl v nepriaznivej sociálnej situácii žalobcu.

Krajský súd v Košiciach, rozhodujúci o odvolaniach žalovaných v 1. a v 2. rade uznesením 11Co/219/2013-158 z 29.1.2014 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie. Uložil prvostupňovému súdu povinnosť zaoberať sa aj pomermi žalovaných a skúmať, aký dopad by mohlo mať nepriznanie trov na ich majetkové pomery, ako oprávnených účastníkov.

Súd prvého stupňa uznesením 18C 157/2012-182 zo 17.6.2014 (t.j. teraz napadnutým uznesením) žalovaným v 1. a v 2. rade právo na náhradu trov prvostupňového konania nepriznal a rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania. Ďalej rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Citoval § 150 O.s.p. a všeobecne charakterizoval podmienky pre jeho aplikáciu. Bol toho názoru, že osobné pomery žalobcu sú dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným s poukazom na jeho príjem a majetkové pomery, ako aj zdravotné ťažkosti. Mal za to, že tvrdenia žalovaného v 1. rade o jeho nepriaznivej sociálnej situácii nezodpovedajú skutočnosti a neboli preukázané ani predloženým potvrdením. Žalovaný v 1. rade mal podľa neho napriek deklarovanej hmotnej núdzi dostatok prostriedkov na kúpu dotknutého bytu a tento následne predal osobe žijúcej s ním v spoločnej domácnosti, čo vzbudzuje pochybnosti, či nešlo o účelové zbavenie sa majetku. Uviedol ďalej, že žalovaný v 1. rade je dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný a nie sú známe žiadne prekážky objektívneho charakteru, pre ktoré by sa nemohol zamestnať, resp. vykonávať inú zárobkovú činnosť.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný v 1. rade, navrhol ho zmeniť a priznať mu voči žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 1.265,52 eur a trovy odvolacieho konania v sume 642,39 eur. Bol toho názoru, že v jeho prípade nemôžu byť dané výnimočné dôvody pre nepriznanie náhrady trov konania. Zdôraznil, že žalobca podal žalobu o určenie vlastníckeho práva v čase, kedy už boli známe iné súdne rozhodnutia ohľadne dražby bytu, ktoré potvrdzovali zákonnosť dražby a vlastnícke právo vydražiteľa. Mal za to, že žalobca zastúpený právnym zástupcom podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva vyvolal spor, ktorý s vysokou pravdepodobnosťou musel byť zamietnutý a na druhej strane on, ako osoba nie znalá práva oslovil právneho zástupcu a poveril ho svojim zastupovaním a tak nepriznaním náhrady trov by mu vznikla ujma. Upozornil, že sporný byt nie daroval, ale osobe žijúcej v spoločnej domácnosti predal za trhovú cenu a zo získaných prostriedkov sčasti uhradil svoje dlhy.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania, na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní a tiež na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, pokiaľ ich mohol uplatniť. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. nie je možné považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť jeho aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nemožno vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

V sporovom konaní (ako tomu je aj v danom prípade) sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci, prípadne sa skúma zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon má za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia sa hodnotí vždy iba podľa procesného výsledku. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konaní a má slúžiť k odstráneniu neprímeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. preto nemožno vykladať tak, že kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania

o náhrade trov konania je možné nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa posudzoval pri rozhodovaní o trovách konania dotknutých účastníkov (žalobcu a žalovaného v 1. rade) celý vyššie uvedený komplex okolností, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie o trovách podľa uvedeného zákonného ustanovenia a vypořiadal sa so všetkými doň patriacimi okolnosťami, berúc do úvahy možné dopady rozhodnutia, na oprávnené záujmy oboch sporových strán. Možno súhlasiť s jeho záverom, že priznanie náhrady trov konania žalovanému v 1. rade by bolo vzhľadom na pomery žalobcu neprimerane tvrdé, a to s prihliadnutím na pomery tak žalobcu, ako aj žalovaného v 1. rade. Osobitne je potrebné zvýrazniť nepriaznivú sociálnu situáciu žalobcu a zvlášť jeho nepriaznivý zdravotný stav (viď napr. kópiu prepúšťacej lekárskej správy z č.l. 119, podľa ktorej sa žalobca podroboval onkologickej terapii). Oproti tomu u žalovaného v 1. rade nemožno neprihliadať na tú skutočnosť, že tento je dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný (viď Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov - č.l. 177, vyplnené žalovaným v 1. rade).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade.

Žalovaný v 1. rade v odvolacom konaní nemal úspech, preto v súlade s ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 prvej vety O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.